

Källmaterial

- 1 Oloflig lekstuga
BEGÄNGET: 1861-02-02 OCH 1867-04-22
GÄRNINGSMÄN: ANDREAS OLSSON, SIFVERBO OCH
NILS OLSSON, SIFVERBO

Utdrag ur domboken från Bullarens Häradsrätt. Innehåller alla ingående handlingar i aktuella mål.

Själva protokollsanteckningarna i domboken har vit bakgrund.

Till protokollet bilagda handlingar har grå bakgrund.

Originalhandlingarna kan till vissa delar vara svåra att tyda. Dels kan det bero på bläckfläckar, bortrivet papper eller att inbindningen av domboken gjorts så att ena kanten av en handling blivit "osynlig". Renskrift av texterna har gjorts så långt det är möjligt. Där texten ej kunnat tolkats, har ett frågetecken angetts.

Varje protokoll eller handling inleds med ett id-nr, ex. (v278495.b12480.s2469). Detta nr är ett id som används av företaget ARKIV DIGITAL, när de katalogiserar och lägger ut materialet på internet. Du kan själv, med hjälp av detta id, söka fram aktuellt material på internet, men du måste då prenumerera på tjänsten. En sådan prenumeration kan lösas direkt på ARKIV DIGITALS hemsida.

Dessa rättegångar finns även beskrivna i boken "Hemskheter i Lur och på Hede" som gavs ut 2015 av Tanums Hembygdsförening. Boken sljs av föreningen.

Trevlig läsning

Jan Nilsson, författare

Avskrift
ur

Tanums Häradsrätts protokoll

angående hållande

oloflig lekstuga

Allmänna åklagaren E J A Strömberg

./.

Andreas Olsson i Sifverbo

med början
1861

1861 den 12 April

No 90

Allm Åkl ./ A. Olsson

Å Andreas Olsson i Wassby har till tinget blifvit utfärdat en så lydande stämning:

Bil H:

Wid upprop infinna sig parterna personligen; bestridande sdn att någon lekstuga hos honom den uppgifna dagen egt rum, derom han åberopar såsom vittne **Andreas Andersson Stor** under Sifverbo, som, då någon jäfsanledning icke förefinnas, får aflägga föreskrifven ed, uppå hvilken han, efter mottagning påminnelse om edens vigt, berättar:

Att fredag före sistlidna Kyndelmessodag* sade sdn i vittnets närvaro till skräddaren Henrik Johansson i Torbal, hvilken war hos honom och sydde kläder, att sdn hört det Henrik Johansson wille i hans hus tillställa en dans kyndelmessodagen, men att sdn förbjöde hwarje tillställning hos honom i hans frånvaro. Påföljande dag reste sdn till Nafverstad med sin hustru och sitt yngsta barn alla återkom först Tisdagen derpå. Kyndelmessodagen war traktens ungdom samlad uti sdns hus, dansade utan musik och roade sig äfven på annat sätt. Der war och tillgång på förplägnad af starka drycker, som Henrik Johansson hade anskaffat och tycktes ensam bestå, men icke något fylleri eller annan oordentlighet egde rum. Samlingen uppgick till omkring tjugo personer, inberäknadt sdns husfolk, nemligen hans styfdotter, som är 23 år gammal, och egen dotter af 16 års ålder. Ingen ordningsman var tillstädes.

Uppläst och vidkändt

Åklagaren begär uppskof för vittnens inkallande. Wittnen fordrar ersättning för inställelsen; och ålägger Häradsrätten till vt utgifva 2 Rdr rmt jemte lösen för transumt af detta beslut, om vt af en sådan handling blifva i behof för vedergällningens utfående.

Beslut

afsagdt den 14 Maj 1861

Med bifall till Åklagarens anhållan uppskjuter Häradsrätten målet till den 2dra rättegångsdagen af nästa lagtima ting, då parterna åligges återkomma, sdn vid vite 10 Rdr Rmt, och Åkl har att framskaffa sina vittnen.

* Kyndelmässodagen är en festdag ägnad minnet av hur jungfru Maria 40 dagar efter födelsen bar fram Jesus i templet. I almanackan är den 2 februari kyndelmässodagen, men dess kyrkliga placering varierar. Den är en av de äldsta kristna festdagarna.

NB. 90c

N:o 1

Bil. L. N:o 90.

Stämning.

Härigenom warder Andreas Olsson i Västby,
för grund af angifvelse,

kallad till inställelse wid nästa lagtima Ting med Ta-
nums Härad, som börjas å wanliga Tingsstället Hede
den 9de Junij 1861

uti påstående att stända laga ansvar för olaga lek &
fluga fall med sju hundilmsfog

279

Stämningen åtlhydes wid den i lag stadgade påföljd.

Tanums Härad's Krono-Länsmans Kontor den

8de Mars 1861

H. A. Strömberg

1861 den 18 Juni

No 7

E. J. A. Strömberg Åkl ./. **Andreas Olsson i Wassby**

Häradsrätten påropar uppskjutna målet No 90 i Domboken för sista Tinget emellan Kronolänsmannen E J A Strömberg, Åkl, och Andreas Olsson i Wassby, Sdn, angående ansvar för det han Kyndelsmässodagen innevarande år skall i sitt hus hållit lekstuga utan att tillkalla ordningsman; Och inställa sig härvid parterna personligen, af hvilka Åkl begär vittnesförhör med nämndemannen Anders Larsson i Sifverbo och Isak Danielsson i Svenseröd, hvilka, då de äro tillstädes och lemnas utan jäf, få aflägga vittnesed, efter warning för hvars missbruk de hvar för sig höras.

2. Anders Larsson berättar, att sistl Kyndelsmässodag woro i Sdns hus omkring 20 personer församlade, hvilka roade sig med dans utan musik äfvensom på annat sätt. Sdn och hans hustru woro vid tillfället icke hemma, och känner ej vittnet hvilken, som tillställt sammankomsten, dit vittnet gick på uppmaning af sin dräng. Sju af de närvarande främmande personerna hade till stället medfört brännvin, kaffe och cognac, hvaraf de utdelade åt de öfriga deltagarna, utan att därför, såvidt vittnet förmärkte, taga betalning; och erlades ej heller någon annan afgift af deltagarna; traktens ordningsman war inte närvarande.

Uppläst och widkänt

3. Isak Danielsson känner, icke något om ifrågavarande sammankomst; yrkande vittnet ersättning för inställelsen med upplysning, att han har 1 mils väg till tingsstället.

Sdn bestrider fortfarande, att han gifvit tillåtelse till det i hans hus hållna dansträff; Med anledning hwaraf Åkl begär uppskof i målet för åstadkommande af vidare bevisning.

Enligt underrättelse till parterna meddelas vid Tingets slut

Den September 1861

Häradsrättens

Beslut

Med bifall till Åkl begäran uppsjuteer Häradsrätten målet till andra rättegångsdagen af nästa i Häradet infallande Lagtima Ting, då Parterna skola återkomma, sdn vid vite 10 Rdr Rmt, och Åkl har att framställa vidare bevisning.

Den 4 December 1861

No 10

Allm Åkl ./ A. Olsson

Häradsrätten påropar uppskjutna målet no 7 i DB för SommarTinget detta år emellan Kr Länsman E J A Strömberg, åkl samt Andreas Olsson i Wassby, sdn, om ansvar för olaga lekstuga.-

Parterna infinna sig personligen jemte ett af åkl inkalladt vittne Alexander Olsson i Sifverbo, hvilken, då något jäf icke förekommer, får aflägga sanningseden samt emottaga varningar för missbruk deraf, hvarefter

4. Alexander Olsson berättar: att vittnet vid den tid, då ifrågavarande lekstuga hölls uti sdn's hus, var hos honom såsom arbetare och hörde att sdn, när han Fredagen före den Söndag, då lekstugan egde rum, reste på en begrafning i Bullarens Härad, hvarifrån han icke återkom för än påföljande Tisadg, ytrade till den i målet förut omnämnda Skräddaren Henrik Johansson, att sdn "*satte P: för dans och spel*" i hans hus medan han var borta. Något vidare har vittnet sig ej bekant.

På grund af Alexander Olssons vittnesmål finner åkl sig böra nedlägga sin talan emot nuvarande sdn. Vittnet fordrar ersättning för 1 1/2 mils väg till tingsstället.

Utslag

afsagdt den 8 Februari 1862

Wid åklagarens frånträdande af sin talan mot sdn låter Häradsrätten bero.

Widkommande det af två vittnen, Isak Danielsson i Svenseröd och Alexander Olsson i Sifverbo, framställda påstående om ersättning för inställelsen, så och då Länsmannen må anses icke hafva utan skäl kallat vittnena, för att få verkliga förhållandet ?kan, vid den utgång målet erhållit, någon godtgörelse ej tilläggas vittnen.

Avskrift
ur

Tanums Häradsrätts protokoll

angående hållande

oloflig lekstuga

Länsman J AHansson

./.

Nils Olsson i Sifverbo

med början
1867

Tanums Härad lagtima sommaring 1867

1867 v281233.b4920.s965

1867 den 21 juni

No 109

Allm åkl ./ Nils Olsson i Sifverbo

Länsman J A Hansson har å Nils Olsson i Sifverbo af Lurs socken till tinget utfärdat stämning, som, med åtecknad bewis, lyder sålunda:

"Uppå derom gjord angivelse warder" etc Litt F.d.

Utslag

afsagdt den 28 augusti 1867

Då upplysning saknas, huruvida förewarande åtal, i hwad det angår yrkadt ansvar för oloflig brännvinsförsäljning, afser minuthandel med brännvin eller utskänkning af sådan wara, warder målet uppskjutet till fjerde rättegångsdagen af nästa lagtima ting, då parterna hafwa att sig infinna, sdn wid wite 10 rdr, derom åklagaren dock bör i god tid förut underrätta svaranden.

v281233.b4930.s967

No 109 Litt F.d.

Stämning

Uppå derom gjord anfifvelse varder Nils Olsson i Sifverbo härmed kallad och stämd till lagtima Sommar tinget som börjar den 17de i denna månad, att lagligen ansvara för det han den 22dra sistlidna April tillställt olofligt lotterispel med lekstuga i sitt hus äfvensom för det han under de 2ne sista åren olofligen försäldt brännvin. Stämningen hörsammas vid laga ansvar

Kärra den 7 juni 1867

J A Hansson

Som i förestående stämning åtalade förseelser känner och underkastar mig laga ansvar. Sifverbo den 12 Juni 1867

Nils Olsson

På en gång närvarande wittnen

Anders Larsson

Sifverbo

Carl Emanuelsson

Warebacka

Tanums Härad Hötting 1867

v281233.b6830.s1347

1867 den 29 november

No 74

Allm åkl ./ N.Olsson

Uppskjutnamålet No 109 i domboken för sista ting, emellan länsmannen J A Hansson, åklagare, och Nils Olsson i Sifverbo, sdn, angående ansvara för lotterispel och oloflig lekstugas hållande samt oloflig försäljning af brännvin, upppropas, och härwid företräder åklagaren, hvilken inlemnar utdrag af domboken rörande målets handläggning vid förra tinget, å hvilket utdrag utdrag nu finnes följande anteckning:

"Med anledning af Häradsrättens ofwanstående beslut får jag härmed upplysa och erkänna, att jag under åtalade tiden försåldt brännvin i poster om en fjerdedels kanna.Hede den 27 November 1867. Nils Olsson i Sifwerbo.

På en gång närvarande vittnen: C F E Bratt, Cornelius Lind"

Utslag No 172

* 1 kanna = 2 617 liter, våta mått. 1/4 kanna = 0,65 liter

v281233.b8250.s1627

1868 den 11 februari

No 172

Uti målet No 74 härofvan meddelas detta

Utslag

Som sdn erkänt att han dels den 22 April sistl år i sitt hus hållit olofligt lotteri och utan tillkallande af ordningsman anställt lekstuga, dels att han under de 2 sista åren derstädes olofligen utskänkt brännvin; alltså och med stöd af K förordning den 21 Mars 1844, §§ 1 och 3, K.F. den 22 Oktober 1866 §§ 7, 18 och 41, samt K:s Befhvre i länet allmänna kungöresle den 14 April 1818 fäller Häradsrätten svaranden att böta för olofligt lotteri hållande böta 15 rdr till tvåskiftes emellan Åklagaren och Lurs sockens fattigkassa, för lekstugas anställande i annan än föreskriven ordning plikta 10 Rdr, koningens ensak, deraf åklagaren undfår hälften, och för olaglig utskänkning af brännvin böta 45 Rdr samt i utskänkingsafgift erlægga 40 Rdr, allt Riksmünt, af hvilka sistnämnda böter och utskänkings medel 2/3 tillfaller åklagaren och 1/3 del ofvanbemälda fattigkassa.

Avskrift
ur

Tanums Häradsrätts protokoll

angående kraf

Lena Olsdotter i Sifverbo

./.

Nils Olsson i Sifverbo

med början
1873

Tanums Häraads Lagtima Vinter ting 1873

v281239.b2180.s425

1873 den 22 Mars

No 68

Lena Olsdotter ./ Nils Olsson

Om kraf

Lena Olsdotter i Sifverbo har till Tinget instämt Nils Olsson derstädes med påstående att utfå fordran på grund af räkning, som skulle vid domstolen företes, jemte ränta och ersättning för kostnaderna af rättegången. Vid upprop anmäler sig nämndemannen Carl Emanuelsson i Warebacka på grund af fullmakt från käranden, och af sdn personligen tillstädes; ingifvande kdn till grund för krafvet följande räkning:

"Nils Olsson i Sifverbo Debet-----bil G

Då sdn i allo bestrider käromålet anhåller kdn om uppskof för att styrka detsamma.

Beslut

afsagdt den 8 Maj 1873

Med bifall till kdns anhållan om uppskof utställer Häraadsrätten målet till fortsatt handläggning å nästa lagtima ting i häradet, 3dje rättegångsdagen, då parterna åligger infinna sig, kdn vid äfventyr att målet ändock afgöres, beredd att sin talan styrka, och sdn vid vite 10 Rdr Rmt.

v281239.b2020.s393

bil G No 68

Nils Olsson i Sifverbo Debet
till Lena Olsdotter i Sifverbo

72 i Augusti månad bekommit

1/8 dels Tunna Råg Rdr 2:50 öre

och 1/8 dels Tunna hafre 1:25

ditto i Samma månad 1/4 dels

Tunna Råg 5:00

och 1/4 Tunna hafre 2:50

ditto i Samma månad 3/8 dels

tunna Råg 7:50

och 1/4 dels Tunna hafre 2:50

Summa Rdr Rmt 21:25 öre

Sifverbo den 18de Mars 1873

Lena Olsdotter

m.h.o.p.

Tanums Häraads Lagtima Sommarting 1873

v281239.b4010.s783

1873 den 11 Juni

No 43

Lena Olsdotter ./ N Olsson

Om kraf

Uppskjutna målet no 68 i domboken för sistl ting emellan Lena Olsdotter i Sifverbo, kdn, Nils Olsson derstädes, sdn, om kraf företages till fortsatt behandling efter upprop, dervid parterna komma tillstädes, kdn genom sitt förra ombud och sdn personligen.

Sdn inlemnar denna skrift:

"Till Tanums Häraads Tingsrätt.

Som uppgörelse träffats-----bil F.

Wid hvad sålunda förekommit låter Häraadsrätten bero och afskrifver målet från vidare åtgärd ur domboken.

v281239.b3970.s775

bil F No 43

Till Tanums Härad Tingsrätt

Som uppgörelse treffats mellan mig undertecknad och min broder Nils Olsson i det till sistlidna vinterting af mig instämnda mål rörande fodran får jag härigenom anmäla att målet förfalla hwilket härmed till bevis meddelas

Sifverbo den 10de Juni 1873

Lena Olsdotter

Bevitnas af

J Fredriksson Qvarnskogen

Olaus Olsson Sifverbo